

การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา

การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา..
LB1028 ร374ก 2565

B0001658
bib:13399117113

รัตน: บิวสนร์

รัตน์ะ บัวสนธ์

การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา / รัตน์ะ บัวสนธ์

1. นวัตกรรมทางการศึกษา – วิจัย. 2. นวัตกรรมทางการศึกษา. 3. การศึกษา – วิธีการทดลอง.

371.3072

ISBN 978-974-03-3878-9

สพจ. 2377/4

assคุณค่าวิชาการ สู่สังคม
Knowledge to All
www.cupress.chula.ac.th

สิทธิในการผลิตและพิมพ์หนังสือเล่มนี้เป็นของสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแต่ผู้เดียว

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1-2 โดยผู้เขียน

พิมพ์ครั้งที่ 3 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2562

พิมพ์ครั้งที่ 4 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2563

พิมพ์ครั้งที่ 5 จำนวน 800 เล่ม พ.ศ. 2564

พิมพ์ครั้งที่ 6 จำนวน 800 เล่ม พ.ศ. 2565

(พิมพ์ครั้งที่ 4 ของสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

เลขเรียกหนังสือ.....LB1028.....

.....9374.ก 2565.....

เลขทะเบียนหนังสือ.....B0001658.....

วันที่ลงทะเบียน.....2 พ.ย. 2565.....

ได้มาจาก.....งปปรพ. 2565.....

บรรณาธิการอำนวยการ : นางอรทัย นันทนาดิษฐ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อรรุณ ชาญสืบสาย

กองบรรณาธิการฝ่ายวิชาการ : ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปิยนดา บุนนาค

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ชิษณุ พันธุ์เจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลวรรณ พิมพ์พันธุ์

ผู้ประสานงาน : วาสนา ชำเซ็น

พิสูจน์อักษร : ทศนีย์ ผิววำ

ออกแบบปกและรูปเล่ม : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดจำหน่าย : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2218-9872 โทรสาร 0-2254-9495

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

ร้านค้าติดต่อ : แผนกขายส่ง สาขาหัวหมาก โทร. 0-2374-1375-6 โทรสาร 0-2374-1374

พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [CUB6506-003] โทร. 0-2218-3562-3

www.cupress.chula.ac.th

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1	มโนทัศน์พื้นฐาน : การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	1
	ความหมายและลักษณะของการวิจัยและพัฒนา	1
	ความแตกต่างระหว่างการวิจัยทั่วไปและการวิจัยและพัฒนา	3
	ความหมายและลักษณะนวัตกรรมการศึกษา	4
	ความหมาย ลักษณะ และเป้าหมายของการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	5
	สรุป	6
บทที่ 2	การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	7
	วัตถุประสงค์การดำเนินงาน	7
	เทคนิควิธีดำเนินการ	8
	การสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์หรือการวิจัยเอกสาร	8
	การสังเคราะห์งานวิจัย	10
	การวิจัยเชิงสำรวจ	14
	สรุป	15
บทที่ 3	การออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรมการศึกษา	17
	วัตถุประสงค์การดำเนินงาน	17
	ประเภทนวัตกรรมการศึกษา	18
	หลักสูตร (Curriculum)	18
	บทเรียนมอดูล (Instructional Module)	20
	ชุดการสอน (Instructional Package)	22
	คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instructional)	23
	โรงเรียนไร้ชั้นเรียน (Non Graded School)	25
	การเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)	26
	เทคนิควิธีดำเนินการออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรมการศึกษา	28
	สรุป	40

บทที่ 4	การทดลองใช้นวัตกรรมการศึกษา	41
	แบบแผนการทดลอง	41
	การดำเนินการทดลองใช้นวัตกรรมการศึกษา	49
	สรุป	49
บทที่ 5	การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรมการศึกษา	51
	ความหมายและลักษณะการประเมินนวัตกรรมการศึกษา	51
	วัตถุประสงค์การประเมินนวัตกรรมการศึกษา	53
	เทคนิควิธีการประเมินนวัตกรรมการศึกษา	53
	เกณฑ์การประเมินนวัตกรรมการศึกษา	57
	สรุป	57
บทที่ 6	เครื่องมือเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	หลักการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเก็บข้อมูล	59
	การวิเคราะห์ข้อมูล	64
	สรุป	104
บทที่ 7	อาณาบริเวณการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	105
	การวิจัยและพัฒนากาการบริหารจัดการศึกษา	105
	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร	110
	การวิจัยและพัฒนาการนิเทศการศึกษา	115
	การวิจัยและพัฒนากาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	120
	สรุป	123
บทที่ 8	การเขียนโครงร่างและรายงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	125
	หลักการเขียนโครงร่างวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	125
	หลักการเขียนรายงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	140
	สรุป	142
บทที่ 9	การประเมินคุณภาพงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	143
	มิติมุ่งเน้นของงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	143
	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพของงานวิจัย และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	144
	ประเด็นโต้แย้งและมายาคติของประเมินงานวิจัย และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	154
	สรุป	164

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา	2
ภาพที่ 2	ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์	9
ภาพที่ 3	ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลงานวิจัยสำหรับการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ	11
ภาพที่ 4	ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลงานวิจัยสำหรับการสังเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ	12
ภาพที่ 5	การใช้กรอบเหตุผลสัมพันธ์แนวตั้งเพื่อประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบแต่ละส่วนของหลักสูตร	31
ภาพที่ 6	การใช้กรอบเหตุผลสัมพันธ์แนวนอนเพื่อประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบแต่ละส่วนของหลักสูตร	31
ภาพที่ 7	ตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร	33
ภาพที่ 8	ตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของบทเรียนมอดูล	34
ภาพที่ 9	ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	36
ภาพที่ 10	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินงานออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรมการศึกษา	39
ภาพที่ 11	ตัวอย่างแบบประเมินชุดการสอน	55
ภาพที่ 12	ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (หรือหลักสูตรท้องถิ่น) สำหรับนักเรียนเป็นผู้ประเมิน	56
ภาพที่ 13	ตัวอย่างแบบประเมินข้อคำถามในแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ทำการพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา	61
ภาพที่ 14	การเขียน 'ความเป็นและปัญหาการวิจัย' โดยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุผลจากกว้างสู่ลึก	127
ภาพที่ 15	กรอบความคิดการวิจัยและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง 'คำและประโยค'	132
ภาพที่ 16	ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	133
ภาพที่ 17	ตัวอย่างแบบประเมินคุณภาพรายงานการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ความแตกต่างระหว่างการวิจัยทั่วไปและการวิจัยและพัฒนา	4
ตารางที่ 2 ลักษณะผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรมการศึกษา	52
ตารางที่ 3 ตัวอย่างการวิเคราะห์หาค่า IOC ของข้อคำถาม 10 ข้อ	65